

คำพิพากษาศาลฎีกาที่ 45/2563

ย่อ / หลักกฎหมาย

คดีที่ผู้ฟ้องคดีเป็นเอกชนยื่นฟ้องเจ้าพนักงานที่ดินจังหวัดขอนแก่น ผู้ถูกฟ้องคดี ซึ่งเป็นเจ้าหน้าที่ของรัฐ ว่า ผู้ฟ้องคดีในฐานะผู้จัดการมรดกของนาย ฮ. ยื่นคำขอออโฉนดที่ดินตาม ส.ค.๑ เลขที่ ๕๖ และขอให้รังวัดแบ่งแยกโฉนดที่ดินเลขที่ ๖๑๙๔๕ จำนวน ๖ ไร่ ให้แก่วัด อ. แต่ผู้ถูกฟ้องคดีมีคำสั่งยกเลิกคำขอออโฉนดที่ดินและคำสั่งไม่รังวัดแบ่งแยกที่ดินให้แก่ผู้ฟ้องคดี เป็นการละเลยต่อหน้าที่ตามที่กฎหมายกำหนดให้ต้องปฏิบัติ กรณีดังกล่าวผู้ถูกฟ้องคดีได้มีคำวินิจฉัยสั่งการตามคำขอของผู้ฟ้องคดีแล้ว โดยเห็นว่าไม่อาจออกโฉนดที่ดินและรังวัดแบ่งแยกโฉนดที่ดินให้แก่ผู้ฟ้องคดีได้ กรณีจึงไม่ใช่ข้อพิพาทเกี่ยวกับการละเลยต่อหน้าที่ตามที่กฎหมายกำหนดให้ต้องปฏิบัติหรือปฏิบัติหน้าที่ดังกล่าวล่าช้าเกินสมควร ตามมาตรา ๙ วรรคหนึ่ง (๒) แห่งพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลปกครองและวิธีพิจารณาคดีปกครอง พ.ศ. ๒๕๔๒ ที่จะอยู่ในอำนาจของศาลปกครอง อย่างไรก็ตาม ข้อเท็จจริงปรากฏตามคำให้การและเอกสารในสำนวนว่า ศาลยุติธรรมเคยมีคำพิพากษาถึงที่สุดว่า นิติกรรมการยกให้ที่ดินโฉนดเลขที่ ๖๑๙๔๕ ระหว่างนาย ฮ. และวัด อ. จำเลย มีผลสมบูรณ์ และนาง น. โจทก์ ไม่มีสิทธิครอบครองที่ดิน ๕ ไร่ ด้านทิศเหนือของโฉนดที่ดินเลขที่ ๖๑๙๔๕ การที่ผู้ฟ้องคดียื่นคำขอต่อผู้ถูกฟ้องคดีเพื่อขอให้ออกโฉนดที่ดินตาม ส.ค.๑ เลขที่ ๕๖ ซึ่งอยู่บริเวณเดียวกับที่ดินตามคำพิพากษาของศาลจังหวัดขอนแก่น เทศบาลนครขอนแก่น และวัด อ. ได้ยื่นคำคัดค้าน ผู้ถูกฟ้องคดีจึงได้สอบสวนเปรียบเทียบคู่กรณี แต่ไม่สามารถตกลงกันได้ จึงมีคำสั่งแจ้งให้ผู้ฟ้องคดีดำเนินการในชั้นศาลจนกว่าศาลจะมีคำพิพากษาถึงที่สุด การดำเนินการของผู้ถูกฟ้องคดีจึงเป็นการใช้อำนาจตามมาตรา ๖๐ แห่งประมวลกฎหมายที่ดิน สอบสวนเปรียบเทียบและพิจารณาสั่งการไปตามที่เห็นสมควร

คำพิพากษา

ซึ่งแม้จะเป็นการใช้อำนาจตามกฎหมายที่มีผลกระทบต่อสิทธิของผู้ฟ้องคดี แต่เมื่อการวินิจฉัยสั่งการตามบทบัญญัตินี้เป็นกรณีการโต้แย้งสิทธิในที่ดินที่ขอออโฉนดที่ดิน โดยวรรคสองของมาตราดังกล่าวบัญญัติให้ฝ่ายที่ไม่พอใจคำสั่งของเจ้าพนักงานที่ดินดำเนินการฟ้องต่อศาลภายในกำหนดหกสิบวันนับแต่วันทราบคำสั่ง เมื่อผู้ฟ้องคดีนำคดีมาฟ้องต่อศาลโดยมีคำขอให้ผู้ถูกฟ้องคดีออกโฉนดที่ดินให้แก่ผู้ฟ้องคดี ซึ่งไม่ว่าศาลจะวินิจฉัยว่าที่ดินพิพาทเป็นของผู้ฟ้องคดีหรือวัด อ. หรือเป็นที่ดินสาธารณประโยชน์ตามที่เทศบาลนครขอนแก่นคัดค้าน ย่อมกระทบต่อสิทธิในทางทรัพย์สินของบุคคลโดยต่างฝ่ายต่างต้องพิสูจน์การได้มาซึ่งสิทธิในที่ดินเป็นสำคัญ เนื้อหาตามคำฟ้องของผู้ฟ้องคดี กรณีการขอออโฉนดที่ดินตาม ส.ค.๑ เลขที่ ๕๖ จึงมิใช่การขอให้ศาลตรวจสอบความชอบด้วยกฎหมายของการกระทำของฝ่ายปกครอง แต่เป็นกรณีขอให้ศาลมีคำพิพากษาค้ำครองและรับรองสิทธิในที่ดินของผู้ฟ้องคดี จึงเป็นคดีพิพาทเกี่ยวกับสิทธิในที่ดินที่อยู่ในอำนาจพิจารณาพิพากษาของศาลยุติธรรม คู่ฉบับย่อฎีกาตัดสินเกี่ยวกับปัญหาข้อกฎหมาย คำวินิจฉัยที่ 45/2563 ศาลปกครองขอนแก่นศาลผู้ส่งความเห็นศาลจังหวัดขอนแก่นศาลผู้รับความเห็นนางบัวไข สรสมุทธร ในฐานะผู้จัดการมรดกผู้ฟ้องคดีของนายเฮียง พิมพ์ศรี เจ้าพนักงานที่ดินจังหวัดขอนแก่นผู้ถูกฟ้องคดี พ.ร.บ.จัดตั้งศาลปกครองและวิธีพิจารณาคดีปกครอง พ.ศ.2542

ป.ที่ดิน ป.พ.พ. คดีที่ผู้ฟ้องคดีเป็นเอกชนยื่นฟ้องเจ้าพนักงานที่ดินจังหวัดขอนแก่น ผู้ถูกฟ้องคดี ซึ่งเป็นเจ้าหน้าที่ของรัฐ ว่า ผู้ฟ้องคดีในฐานะผู้จัดการมรดกของนาย ฮ. ยื่นคำขอออกโฉนดที่ดินตาม ส.ค.๑ เลขที่ ๕๖ และขอให้รังวัดแบ่งแยกโฉนดที่ดินเลขที่ ๖๑๙๔๕ จำนวน ๖ ไร่ ให้แก่วัด อ. แต่ผู้ถูกฟ้องคดีมีคำสั่งยกเลิกคำขอออกโฉนดที่ดินและคำสั่งไม่รังวัดแบ่งแยกที่ดินให้แก่ผู้ฟ้องคดี เป็นการละเลยต่อหน้าที่ตามที่มีกฎหมายกำหนดให้ต้องปฏิบัติ กรณีดังกล่าวผู้ถูกฟ้องคดีได้มี คำวินิจฉัยสั่งการตามคำขอของผู้ฟ้องคดีแล้ว โดยเห็นว่าไม่อาจออกโฉนดที่ดินและรังวัดแบ่งแยก โฉนดที่ดินให้แก่ผู้ฟ้องคดีได้ กรณีจึงไม่ใช่ข้อพิพาทเกี่ยวกับการละเลยต่อหน้าที่ตามที่มีกฎหมาย กำหนดให้ต้องปฏิบัติหรือปฏิบัติหน้าที่ดังกล่าวล่าช้าเกินสมควร ตามมาตรา ๙ วรรคหนึ่ง (๒) แห่ง พระราชบัญญัติจัดตั้งศาลปกครองและวิธีพิจารณาคดีปกครอง พ.ศ. ๒๕๔๒ ที่จะอยู่ในอำนาจของ ศาลปกครอง อย่างไรก็ตาม ข้อเท็จจริงปรากฏตามคำให้การและเอกสารในสำนวนว่า ศาลยุติธรรม เคยมีคำพิพากษาถึงที่สุดว่า นิติกรรมการยกให้ที่ดินโฉนดเลขที่ ๖๑๙๔๕ ระหว่างนาย ฮ. และวัด อ. จำเลย มีผลสมบูรณ์ และนาง น. โจทก์ ไม่มีสิทธิครอบครองที่ดิน ๕ ไร่ ด้านทิศเหนือของโฉนดที่ดิน เลขที่ ๖๑๙๔๕ การที่ผู้ฟ้องคดียื่นคำขอต่อผู้ถูกฟ้องคดีเพื่อขอให้ออกโฉนดที่ดินตาม ส.ค.๑ เลขที่ ๕๖ ซึ่งอยู่บริเวณเดียวกับที่ดินตามคำพิพากษาของศาลจังหวัดขอนแก่น เทศบาลนครขอนแก่น และวัด อ. ได้ยื่นคำคัดค้าน ผู้ถูกฟ้องคดีจึงได้สอบสวนเปรียบเทียบคู่กรณี แต่ไม่สามารถตกลงกันได้ จึงมีคำสั่งแจ้งให้ผู้ฟ้องคดีดำเนินการในชั้นศาลจนกว่าศาลจะมีคำพิพากษาถึงที่สุด การ ดำเนินการของผู้ถูกฟ้องคดีจึงเป็นการใช้อำนาจตามมาตรา ๖๐ แห่งประมวลกฎหมายที่ดิน สอบสวนเปรียบเทียบและพิจารณาสั่งการไปตามที่เห็นสมควร ซึ่งแม้จะเป็นการใช้อำนาจ ตามกฎหมายที่มีผลกระทบต่อสิทธิของผู้ฟ้องคดี แต่เมื่อการวินิจฉัยสั่งการตามบทบัญญัตินี้เป็น กรณีการโต้แย้งสิทธิในที่ดินที่ขอออกโฉนดที่ดิน โดยวรรคสองของมาตราดังกล่าวบัญญัติให้ฝ่ายที่ ไม่พอใจคำสั่งของเจ้าพนักงานที่ดินดำเนินการฟ้องต่อศาลภายในกำหนดหกสิบวันนับแต่วันทราบ คำสั่ง เมื่อผู้ฟ้องคดีนำคดีมาฟ้องต่อศาลโดยมีคำขอให้ผู้ถูกฟ้องคดีออกโฉนดที่ดินให้แก่ผู้ฟ้องคดี ซึ่งไม่ว่าศาลจะวินิจฉัยว่าที่ดินพิพาทเป็นของผู้ฟ้องคดีหรือวัด อ. หรือเป็นที่ดินสาธารณประโยชน์ ตามที่เทศบาลนครขอนแก่นคัดค้าน ย่อมกระทบต่อสิทธิในทางทรัพย์สินของบุคคลโดยต่างฝ่าย ต่างต้องพิสูจน์การได้มาซึ่งสิทธิในที่ดินเป็นสำคัญ เนื้อหาตามคำฟ้องของผู้ฟ้องคดี กรณีการขอ ออกโฉนดที่ดินตาม ส.ค.๑ เลขที่ ๕๖ จึงมิใช่การขอให้ศาลตรวจสอบความชอบด้วยกฎหมายของ การกระทำของฝ่ายปกครอง แต่เป็นกรณีขอให้ศาลมีคำพิพากษาค้ำครองและรับรองสิทธิในที่ดิน ของผู้ฟ้องคดี จึงเป็นคดีพิพาทเกี่ยวกับสิทธิในที่ดินที่อยู่ในอำนาจพิจารณาพิพากษาของ ศาลยุติธรรม()แหล่งที่มาสำนักงานเลขาธิการคณะกรรมการวินิจฉัยฯแผนกหมายเลขคดีดำ ศาลฎีกาหมายเลขคดีดำศาลชั้นต้นหมายเลขคดีแดงศาลชั้นต้นหมายเลขคดีเกี่ยวกับสิทธิในที่ดิน และคดีพิพาทที่เกี่ยวข้องกับการบังคับคดีตามคำพิพากษาของศาลยุติธรรมหมายเหตุ: คดีเกี่ยวกับ สิทธิในที่ดิน และคดีพิพาทที่เกี่ยวข้องกับการบังคับคดีตามคำพิพากษาของศาลยุติธรรม131307. คำวินิจฉัยที่ 45/2563 พิมพ์คำพิพากษา ดูฉบับย่อฎีกาตัดสินเกี่ยวกับปัญหาข้อกฎหมายคำวินิจฉัย ที่ 45/2563ศาลปกครองขอนแก่นศาลผู้ส่งความเห็นศาลจังหวัดขอนแก่นศาลผู้รับความเห็นนาง บัวไข สรสมุทธร ในฐานะผู้จัดการมรดกผู้ฟ้องคดีเจ้าพนักงานที่ดินจังหวัดขอนแก่นผู้ถูกฟ้องคดี พ.ร.บ.จัดตั้งศาลปกครองและวิธีพิจารณาคดีปกครอง พ.ศ.2542 ป.ที่ดิน ป.พ.พ. () - -

ข้อความคำพิพากษาเป็นของศาลฎีกา · ที่มาของข้อมูล: thai-legal-corpus (CC-BY-4.0) ← deka.supremecourt.or.th · <https://thaideka.online/deka/45/2563>